

54.
Bibliamagyarázat lelkipásztorok részére szolgálatukhoz.

E N G E D E L M E S S É G .

Irtta: Csia Lajos.

ENGEDELMESSÉG.

Az engedelmességnek két ellentéte is van: az egyik a dacolás vagy ellenállás, a másik az uralkodás. A két ellentét szerint az engedelmességnek két fajtáját különböztetjük meg: az uralkodás ellentéte a szolgáló engedelmesség; a dacolás ellentéte az engedelkenyesség vagy megalkuvó engedelmesség. Magában van az engedelkenyesség, sem az uralkodás, sem a szolgálás nem bűnös és nem kegyesség és van nemtelen megalkuvás; van nemes engedelmesség és van engedelmesség, amely gonoszság; a bűnnel való dacolás nemes engedelmesség és az Istennel való dacolás esztelenesség és gonoszság. A kérdést, az engedelmeskedő vagy ellenálló ember helyzete a jó és gonosz nagy kery vagy ellenálló is: engedelkeny, mert önzetlen, és ellenálló a gonosz emberrel: ha törvényes urainak engedelmeskedik és Istentől alója rendelt embereken bölcsen uralkodik. Uralkodás és engedelmesség tehát nem állandó erények, hanem váltakozó állásfoglalások; mégis válhatnak állandó erényekké, ha a kellő helyen valaki mindig a megfelelő tanusítja. Vannak engedelmes gyermekek, engedelmes asszonyok, engedelmes alattvalók, és vannak uralkodó természetű és teherbeviselő emberek, kik az uralkodást nemcsak módosítják és mások javára gyakorolják. Természetesen bölcsesség kell ahhoz, hogy valaki mindig megfelelő helyen tegye az egyiket is, a másikat is; ahhoz, hogy tudja tenni, meg kell lenni benne az engedelmesség szellemének, vagy az uralkodói elhivatottságnak, a kormányzás charizmájának /1. Kor. 12:28, hol az engedelmesség charizmája az antilépis is említve van, mely szó mellé-állást, segítség-adást jelent és az uralkodás charizmája is a kübernésis, ami kormányzást, irányítást jelent.

Már ez a kétféle charizma is arra mutat, hogy Isten a világot úgy rendezte be, hogy abban uralkodók és engedelmeskedők legyenek; sőt ugyanez a lény egyszerre lehessen uralkodó és engedelmeskedő. A teremtés isteni berendezéséhez tartozik, hogy abban némelyek feül, némelyek pedig alul legyenek, s mindenki akkor megelégedett, ha ott van, ahová Isten rendelte. "A szolga sohasem lehet boldog, ha az ur helyét bitörölja, és az ur nem találja helyét a szolga-sorában". Ez e-világi szabály, melyben van valami igazság. Isten királyságában ez a szabály azért nem áll meg, mert Isten teremtésében nincs olyan uralkodásra hívott teremtmény, ki szolgálatra is el nem volna hívva; vagyis mindenki ur is, szolga is; csak az urak és szolgák nagy rangsorában egyik föjebb áll, a másik lejjebb. Mégis az, aki legfelül volt, legalulra ment, a legmélyebb gyalázatba, a kereszt gyalázatába szállott alá; aki mindenek királya volt, mindenek szolgájává tette magát, s ezzel tanítványainak is példát adott arra, amit tenniük kell, ha isteni hivatásukat be akarják tölteni. Isten az újonnan teremtendő világ uralkodóit azok közül hívja el, akik e-világban legalul vannak: az utolsókból lesznek az első, a magukat megáldozókból azok, akiket Isten fel fog magasztatni. A kübernésis és antilépis ajándékát tehát ugyanez az ember is kaphatja; a kettő nem mond egymásnak ellent; ugyanez az ember kormányozhat is, segíthet, szolgálhat is; sőt az igazi uralkodó alattvalóinak első szolgája, mint ezt a felvilágosult abszolútizmus hitvallói is bangoztatták /a kalapos király/. Isten három olyan viszonyt teremtett a földön, amelyben egyik ember a másik alá, illetve fölé van helyezve, s ez a három viszony a hatóság és alattvaló, a szülő és gyermek, végül a férfi és nő

viszonya. Az előljáró és alávétett viszonya nemcsak a földön van meg, hanem az egész teremtésben: az égi angyalok is ilyen függőségben élnek és tevékenykednek. Az a csodálkozó felkiáltás: "Még a szelek és a tenger is engedelnek Nekik!" /Mt.8:27, Mk.4:41, Lk.8:25/ megmutatta elhódlyosodva, hogy a Közöttük járó alázatos Vándor, tulajdonképpen égnek és földnek ura, kinek a szellemvilág minden tagja engedelmeskeparancsára elhagyta a betegeket és többé nem gyötörték őket, az ez-hatóság jár együtt? Még a tisztátalan szellemeknek is parancsol és azok engedelmeskednek Nekik!" /Mk.1:27/ A vihar lecsendesítésekor is engedelmeskednek Nekik?!" /Mt.8:27/ Vagy Márk szerint /4:41/: "Ki ez, a szél és tenger engedelmeskednek Nekik?!" De aztán megmaradtak tették tovább, hogy ki az a velük időző, rendkívüli lény. Ugyanilyen megelégszenek annak az embernek a dicsőítésével, aki e csodákat meg-látja, felfedezi, megmagyarázza; de nem dicsőítik azt, aki e csodá-akat létrehozta: az Alkotót! Pedig ebben az Alkotóban megtalálnák azt, aki minden ember igazi és jogos Királya, s kinek engedelmeskedniük kellene. A de lelkükben benne van a lázadás szelleme, a gonosz e-vilá-gi szellem; úgy cselekedeznek, mint akik idegen lakásba behatolnak és ott garázdálkodnak és nem keresik, ki a lakás igazi ura, mert annak kívánságait nem hajlandók tekintetbe venni. Isten és a teremtény vi-szonya azonban ismétlődik a teremtények között; a társadalom ugy-rendesződött be, s ez az elrendezés Isten akarata és Isten munkája volt, hogy a többségben egy vagy több ember uralkodik. Az ember nem öihet anarchiában a földön, mint némelyek ezt szeretnék és tanítják, még a rablóknak is van fejük, ki rajtuk sokszor zsarnokilag uralkodik; sőt ennél gonoszabb egy társaság, annál zsarnokibb uralom valósul meg közöttük. Isten rendelése, hogy a földön még a rossz hatóságoknak is engedelmeskedni kell /Róm.13:1,5, Tit.3:1/. Az előljáró és aláv-étas viszonyához tartozik a földi ur és a szolga viszonya, amelyben Isten kívánsága az, hogy a szolga úgy engedelmeskedjék földi urának, mint ahogy a keresztyén Krisztusának engedelmeskedik, fellelemmel és reszketéssel, egyszerű őszinte szívvvel, nemcsak a szemeknek szolgál-va, hanem szív szerint /Ef.6:5, Kol.3:22, Tit.2:9, I.Pét.2:18/. Az Ires szerint még a rossz hatóságoknak is még a gonosz uraknak is enge-delmeskedni kell /I.Pét.2:18/, de ha Isten parancsa és a feljebbvaló parancsa összeütközik, inkább kell Istennek engedelmeskedni, mint az embereknek. Az előljáró és alávétett viszonyához tartozik még a tanít-ó és tanítvány viszonya is: Pál megkivánta tanítványaitól, hogy ne-ki engedelmeskedjenek; de azért úgy tekintette őket, mint gyermekeit, úgyhogy ez a viszony inkább a szülő és gyermek viszonyára tartozik.

Másik Istentől rendelt alárendeltségi viszony a férj és nő viszonya, melyben az asszonytól a Biblia olyan engedelmességet kíván a férfi iránt, mint ahogy az egyház engedelmeskedik az égi Főnek, Krisztusnak /Ef.5:22, 5:24, Kol.3:18, Tit.2:5, I.Pét.3:1, 3:6/. Az ellen az isteni akarat ellen ma igen sokat vét a világ; a fájdalmas az, hogy ugyanannyit vétenek a keresztyén asszonyok is, vagyis azok, akik magukat keresztyéneknek és Jézus tanítványainak tartják. A mai keresztyén nők egyszerűen tulteszik magukat ezen a parancson; férjüket semmibe sem veszik, mert a világ is azt teszi, s mert ők követen-dő eszményeiket nem a Bibliából, hanem a világból veszik. A harmadik engedelmeségi viszony, melyet Isten rendelt bele ebbe a teremtésbe, a szülő és gyermek viszonya /Ef.6:1, Kol.3:20/, melyre majdnem azt

mondhatjuk, mint a férfi és nő viszonyára: maguk a szülők sem veszik komolyan, hogy gyermekeik nekik alávetve legyenek, ahogy a Biblia kívánja; mely egyenesen annak feltételévé teszi, hogy az eklésiában ide tartozik Péternek az a kívánsága, hogy a fiatalok vessék a gyülekezetben magukat az idősebbek alá /I.Pét.5:5/ s ide tartozik az apostol és a töle alspitott gyülekezetek viszonya.

Ha ennek a három Istentől rendelt alávetettségi viszonyunk meggyarásatát és célját keressük, akkor a Biblia alapján a következőket állapíthatjuk meg: 1./ az előljáró, a férj és az apa Istent képviseli az előljáró alattvalóival, nővel és gyermekkel szemben /Róm.13:4, Kol.3:22, Ef.5:22-33, 6:4/; ez azt jelenti, hogy 2./ Isten az előljárón keresztül tartja fenn a társadalom rendjét, a férjnek keresztényi nevelést /Róm.13:4, Ef.5:22, I.Kor.14:35, Hb.12:9/. Ezek a világszerte az előljáró hatósága, s az utolsókból és odaát lehet, hogy a gyermekek lesznek szüleik tanítói. Tehát csak akkor lehet, hogy a gyermekek lesznek szüleik tanítói. Tehát csak akkor, ha valaki más alárendeltségnek adja helyet, amikor a teljesség ideje elérkezik. Az előljárón, földi gazdán, férjen és szülőn keresztül tehát Istennek kell engedelmességnünk: éppen azért kell ezt az engedelmességet úgy gyakorolnunk, hogy mindenkor a szívbe látó Istennel számoljunk, ne a külsőleg láthatóhoz igazodjunk. Isten a látó előljárón, tanítón, férjen és szülőn keresztül tanítja nekünk az engedelmességet; ahogy ezeknek engedelmességnünk, olyan engedelmességek vagyunk Istennel szemben is; a földi engedelmesség tükrö az égi engedelmességnünk. Az engedetlen alattvaló, nő és gyermek Isten elleni engedetlenségben bűnös, és annak megfelelően kapja meg jutalmát itt és egykor odaát.

Tudjuk, hogy a természetes ember Istennek nem tud engedelmességnünk, s azért bomlik fel mindenhol és mindenkor egy idő múlva az állami rend, mennek szét a házasságok vagy változnak földi poklokká, és szűnik szét a család. Az állam, a házasság és a család szétválása a vétek büntetése, az isteni átok hatása a földön: az Isten ellen lázadó ember maga is, de minden alkotása is felbomlik, mert minden rendet csak Isten ereje tart fenn, és Isten nélkül minden egy idő múlva szétesik.

Mint ahogy az elrothadó és széteső magból egy új növény csírája nő ki: úgy helyezte Isten az engedetlensége miatt széthrothadó világba bele az új teremtés csíráját, az egyházat. Ha a régi világ engedetlensége miatt pusztul el, az új teremtés megtartó hatalma csak az engedelmesség lehet. Isten minden olyan keresztyénnek nevezett gyülekezetet elhagy, magára hagy és pusztulásba süllyedni hagy, amelyben a tagok hűtlen hazafiak, lázadó nők és engedetlen gyermekek, és ahol a gyülekezet vezetői az ilyen engedetlenséggel szemben szemérménytelenek. Az ilyen gyülekezeteket keresztyén gyülekezeteknek nevezni nem is lehet.

Hogy a keresztyének új életében milyen fontos az engedelmesség, mutatja, hogy a keresztyén életbe a belépés engedelmességnünkkel történik, és ennek az engedelmességnünk a neve: megtérés. Ez a megtérés nem azonos minden fajta megtéréssel, amit bármely pogány is meg tud tenni, ha világosságához képest annak engedelmességnünk, amit Isten akaratának lát. A keresztyén életet megkezdő megtérést az Irás, és pedig Pál a hit engedelmességnünk nevezi. /Róm.1:5, 16:26, v.ö. 6:16-17, 10:16, II.Thess.1:8, Hb.11:8/. Általában úgy fogják fel a dolgot, hogy az engedelmességnünk tettet tételre fel; az a kifejezés

arról győz meg, hogy hittel is lehet engedelmessé válni. Ha valaki azt mondja nekünk: "Bizzál benne, majd én megcsinálom!" és mi megbizunk, mondja annak, aki egész életén át hiába próbálta meg a tettekkel való hittel Istennek engedjék át a cselekvést, az istenben hívő engedelmes tettekhez nem okvetlenül kell engedelmes léle, mert tettet kívánhat csak a lélek engedelmeskedésével foghatjuk meg; az az engedelmes szívűkre van vágya és szüksége. A mindenható Isten egy pillanatra megbízhatja magát, akiknek engedelmeskedésében gyönyörködhetik, a tett. Azt jelenti a hit engedelmeskedése: Megyek Veled! én ugyan erőhöz, indul Istennel te mintve, míg a cselekvő latolgat, a erejét méregetnie. A hívőnek semmit sem kell latolgatnia, méregetnie, mert Isten cselekvő képességének nincs határa, Azért a hívő engedelmesebb, mint a cselekvő.

A láthatatlan szellemvilág, bele számítva annak lézadó, tisztátalan részét, engedelmesebb, mint az embervilág, mely vakmerően teszi azt, amit nem lát, nem ért, nem ismer. A szellemek engedelmeskednek Isten szavának, s az Isten Szentjének, akit a földre küldött saját képében. Aki Jézussal együtt jár, annak végtelen cselekvési lehetősége nyílik meg, elkezdve attól a helytől, mely egy mustármaggyal hitre már a tengerbe ugrik bele, mert Jézus szavának a szél, a víz s a hegy engedelmeskedik /Lk.17:6/. Jézus nevével a démonokat is engedelmesre bírhatjuk /Lk.10:17/. Egyszer a teremtésben minden Jézus lába alá vették /I. Kor.15:27-28, Ef.1:22, Fil.3:21/ s akkor azok, akiket a hit, a bizalom engedelmeskedése hozza csatlakoztatott Vele együtt fognak mindenben uralkodni, mert nekik, nem angyaloknak vették alá a következő teremtés /Hb.2:5/. Szérsz a hit engedelmeskedése a végtelen lehetőségek küszöbén.

A cselekedettel engedelmeskedést rendezzen a félelem bírja rá az engedelmeskedésre, de ez a félelem az engedelmeskedésben megtartania nem tudja; belefárad és kidől. Ellenben a hittel engedelmeskedést a szeretet indítja, mert minden bizalom szeretetből ered és szeretetből táplálkozik. A hit a szívből száll fel, és így megtisztítja a szívet, kiűz onnan mindent, ami a szeretet bizalmával ellenkezik. Van egy nemes félelem is: a szeretet félelme, mely irtózik olyasminek elkövetésétől, amivel a szeretett Lényt megbántjuk /Ef.5:21/. A bizalom szeretete indít arra, hogy egymásnak is alávetjük magunkat s hordozzuk egymás terhét /Ef.5:21/; ez a szerető bizalom képesíti a szolgát, a nőt, a gyermeket engedelmeskedésre. A ma divatos kegyeskedésből éppen a szeretet bizalma hiányzik. A bizalom, mint monítas, tisztítja a szívet, egyrétűvé, egyszerűvé teszi azt /Ef.6:5, Kol.3:22/. A hit engedelmeskedésében a szívek láthatóvá lesznek, kitárulnak egymás felé és Isten felé, s megvalósul a koinónia, az egység Isten és emberek között: a mindenség meggyógyul!